



Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: χωρίς το σταθερό και ισχυρό Ορθόδοξο θεολογικό υπόβαθρο ο Επίσκοπος δε μπορεί να είναι Επίσκοπος και ο ιερέας να είναι ιερέας

Πανοσιολογιώτατοι, Αιδεσιμολογιώτατοι και Οσιολογιώτατοι, αγαπητοί πατέρες, αδελφοί και αδελφές!

Αυτή την ημέρα η Εκκλησία εορτάζει την Περιτομή του Κυρίου και τη μνήμη του Αγίου Βασιλείου του Μεγάλου, ενός από τους μεγαλύτερους Αγίους Ιεράρχες, οι οποίοι αναδείχθηκαν στην ιστορία της Εκκλησίας. Για μένα αποτελεί ιδιαίτερη χαρά ότι η ημέρα της μνήμης του έγινε ημέρα της εις επίσκοπο χειροτονίας μου και με αυτό τον τρόπο έλαβα τρόπον τινά τη χάρη και την ευλογία του ιδίου για την αποστολική διακονία, η οποία ανατίθεται σε κάθε Επίσκοπο και μεταδίδεται από τον Χριστό και τους αποστόλους της αρχαίας Εκκλησίας στους σύγχρονους Επισκόπους έως ότου υπάρχει ο κόσμος και υπάρχει η Εκκλησία του Χριστού.

Ο Άγιος Βασίλειος ο Μέγας δόθηκε στην Εκκλησία σε πολύ δύσκολη για εκείνη εποχή. Μόλις έπαυσαν οι διωγμοί, η Εκκλησία διαμορφούτο σε όλο το μεγαλείο και την πληρότητά της, ακόμα και στο θεολογικό επίπεδο. Διατυπώνονταν δόγματα, τα οποία εξ αρχής υπήρχαν μέσα στην εκκλησιαστική συνείδηση, όμως ήταν ανάγκη να διατυπωθούν έτσι, ώστε στους επόμενους αιώνες να αποκρουστούν οι παρερμηνείες της διδασκαλίας του Κυρίου Ιησού Χριστού.

Τον 4 αιώνα στη χριστιανική Ανατολή απλώθηκε η αρειανική αίρεση, η ουσία της οποίας συνοψιζόταν στην άρνηση της θείας φύσεως του Χριστού. Ο Άρειος με άλλους ψευδοδιδασκάλους ισχυρίζονταν ότι ο Ιησούς Χριστός ήταν ένα από τα κτίσματα του Θεού, όπως εμείς, απλά πιο ψηλό στο αξίωμα και την ηθική κατάσταση. Η Εκκλησία, η οποία ανέκαθεν πίστευε ότι ο Κύριος Ιησούς Χριστός είναι ο Ενσαρκωθείς Θεός και είναι ομοούσιος με τον Θεό και Πατέρα κατά τη θεότητα, και με εμάς κατά την ανθρωπότητα, έπρεπε εκείνη την εποχή να διατυπώσει για πάντα τη διδασκαλία της για τη θεότητα του Ιησού Χριστού.

Ο Άγιος Βασίλειος ο Μέγας υπήρξε ένας από τους πατέρες, οι οποίους αφιερώθηκαν στους αγώνες για την υπεράσπιση της εκκλησιαστικής διδασκαλίας. Μένοντας στο περιβάλλον, το οποίο αποτελείτο από αρειανόφρονες Επισκόπους και ιερείς, με μεγάλη διακριτικότητα και ηρεμία γραπτά και προφορικά προστάτευε τη διδασκαλία της Εκκλησίας με τον τρόπο, ώστε κανείς δε ήταν σε θέση να κολλήσει στους λόγους του. Οι προσπάθειες της εκθρόνισης του Αγίου Ιεράρχη,

της απομάκρυνσής του από τον θρόνο του προσέκρουσαν στη σταθερή του πίστη, την ακλόνητη ησυχία και τη πεποίθηση ότι κηρύσσει την αυθεντική και αλώβητη διδασκαλία του Χριστού, την οποία η Εκκλησία διατηρούσε εξαρχής.

Ο Άγιος Βασίλειος ο Μέγας έζησε ένα σύντομο διάστημα, ήταν μόλις 49 ετών όταν κοιμήθηκε, αλλά προικίστηκε από τον Κύριο με μεγάλα ταλέντα και αυξημένη εργατικότητα. Δεν ήταν μόνο ένας από τους διακεκριμένους ποιμένες της εποχής, αλλά και εξαιρετικός πνευματικός συγγραφέας, του οποίου τα έργα σώζονται μέχρι σήμερα και μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες. Διαβάζοντας τα σήμερα συγκλονιζόμαστε από τη σοφία με την οποία ο Κύριος προίκισε αυτό τον μεγάλο άνθρωπο.

Επιπλέον, ο Άγιος Βασίλειος είναι γνωστός στην Εκκλησία ως δημιουργός ενός από τους τύπους της Θείας Λειτουργίας, σύμφωνα με τον οποίο τελείται σήμερα δέκα φορές το χρόνο, ακόμα και σήμερα. Παλαιότερα τελείτο πιο τακτικά. Η ευχή της αναφοράς στη Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου αποτελεί ουσιαστικά ένα σύντομο εγχειρίδιο δογματικής, όπου όλα τα εκκλησιαστικά δόγματα, δηλαδή εκείνα στα οποία πίστευε διαχρονικά η Εκκλησία, διατυπώνονται με μια ωραία και ακριβή θεολογική γλώσσα.

Ο Μέγας Βασίλειος αποτελεί παράδειγμα ανθρώπου ο οποίος δεν ήταν ένας απλός επιστήμονας του γραφείου, που μελετούσε τα συγγράμματα των άλλων, σταχυολογούσε από τα έργα τους και συνέτασσε βιβλία, αλλά εκείνος ο οποίος έζησε τη ζωή της Εκκλησίας, ασχολήθηκε με την εκκλησιαστική διοίκηση, ήταν ένας υπηρέτης του λόγου με την πραγματική σημασία αυτής της λέξεως. Ήταν ένας από τη χορεία των πατέρων της Εκκλησίας, των οποίων η πνευματική, η προσευχητική και η λειτουργική ζωή ήταν συνδεδεμένα στενά με το θεολογικό έργο. Δεν εννοούσε την προσευχητική ζωή χωρίς τη σταθερή εμμονή στην Ορθόδοξη πίστη.

Ο Άγιος Βασίλειος ο Μέγας μας διδάσκει το πως πρέπει να ζούμε και να υπηρετούμε. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το παράδειγμά του για τους Επισκόπους και τους ιερείς της εποχής μας. Υπάρχουν κληρικοί, οι οποίοι λένε: «Γιατί να μάθουμε τη θεολογία; Είναι ένας αναχρονισμός σήμερα, ο οποίος δεν χρειάζεται και πολύ. Πρέπει να ασχοληθούμε με το κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο, όλες αυτές οι θεολογικές έριδες έμειναν στο παρελθόν». Και όμως δεν είναι έτσι καθόλου: χωρίς το σταθερό και ισχυρό Ορθόδοξο θεολογικό υπόβαθρο ο Επίσκοπος δε μπορεί να είναι Επίσκοπος και ο ιερέας να είναι ιερέας. Και δεν είναι τυχαίο ότι πριν τη λήψη της δωρεάς της επισκοπικής χάριτος ο υποψήφιος αναγγέλλει όχι μόνο το Σύμβολο της πίστεως, αλλά και μια εκτενή ομολογία πίστεως όπου αναφέρονται όλα τα εκκλησιαστικά δόγματα, ίδια με εκείνα, τα οποία υπάρχουν στην αναφορά της Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου. Ο υποψήφιος δηλώνει την αφοσίωσή του στους κανόνες και την πίστη της Εκκλησίας, διότι πάνω σε αυτές τις στήλες οικοδομείται η Εκκλησία του Χριστού.

Πρέπει να ξέρουμε και να αγαπάμε τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας και να διαβάζουμε τα συγγράμματα των Αγίων Πατέρων. Δεν πρέπει να παραπονιόμαστε ότι τα έργα τους είναι δυσνόητα ή απαρχαιωμένα, εάν τα καταλαβαίνουμε με δυσκολίες, σημαίνει ότι εμείς φταίμε σε αυτό. Σημαίνει ότι δεν έχουμε εμβαθύνει αρκετά στο πνεύμα των Αγίων Πατέρων, δεν έχουμε μάθε σε βάθος τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας. πρέπει να συνδυάζουμε τη ζωή προσευχής με τη θεολογική διδασκαλία, ώστε πάντα και σε όλα να ακολουθούμε τη φωνή της Εκκλησίας χωρίς να υποχωρούμε.

Όλους εσάς, αγαπητοί πατέρες, αδελφοί και αδελφές συγχαίρω για την εορτή! Ευχαριστώ για τις ευχές σας για την επέτειο της αρχιερατικής μου χειροτονίας και εύχομαι ώστε το παράδειγμα του Αγίου Βασιλείου του Μεγάλου και η μορφή του να γίνουν οδηγητικό αστέρι για καθένα ενώ τα συγγράμματά του πηγή της διδασκαλίας.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/56145/>